

No 1/1991

ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΩΝ
«ΕΝΝΕΑ ΜΟΥΣΕΣ»

SÉRIE COMMÉMORATIVE DE TIMBRES
«LES NEUFS MUSES»

COMMEMORATIVE STAMP SET
«NINE MUSES»

SONDERMARKENSERIE
«DIE NEUN MUSEN»

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΜΟΥ

POSTES HELLÉNIQUES
SERVICE PHILATÉLIQUE

ΚΛΑΣΕΙΣ	ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ
50	Οι Μούσες: Καλλιόπη, Ευτέρπη, Ερατώ (Ελεύθερη απόδοση)	1.500.000
80	Οι Μούσες: Τερψιχόρη, Πολύμνια, Μελπομένη (Ελεύθερη Απόδοση)	1.000.000
250	Οι Μούσες: Θάλεια, Κλειώ, Ουρανία (Ελεύθερη Απόδοση)	500.000

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ	: 27 x 35 χιλιοστά, σε φύλλα των 50 τεμαχίων
ΣΧΕΔΙΑΣΗ	: Παναγιώτης Γράββαλος
ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΚΤΥΠΩΣΗΣ	: Πολυχρωμία (OFFSET)
ΕΚΤΥΠΩΣΗ	: «MIX. A. ΜΟΑΤΣΟΣ» Α.Β.Ε.Ε. Γραφικών Τεχνών ΑΘΗΝΑ
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ-ΔΙΑΘΕΣΗ	: Θα κυκλοφορήσουν στις 11 Μαρτίου 1991 και θα διατίθενται από τα Ταχ. Γραφεία μέχρι και 10 Μαρτίου 1992, εκτός αν εξαντληθούν νωρίτερα

ΦΑΚΕΛΟΙ ΠΡΩΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

Θα εκδοθούν και θα έχουν για παράσταση σκίτσο από αρχαίο ανάγλυφο.

ΔΙΑΘΕΣΗ Φ.Π.Η.Κ.

Θα διατίθενται προς 410 δρχ. ο καθένας με προεγγραφές στα κατά τόπους Ταχ. Γραφεία. Θαπωλούνται επίσης από το Κεντρικό Φιλοτελικό Γραφείο (Αιόλου 100, 105 64 ΑΘΗΝΑ) επί 15 ημέρες από την ημέρα κυκλοφορίας της σειράς, εκτός αν εξαντληθούν νωρίτερα.

Θεές με αρχαιότητα, αλλά σκοτεινή καταγωγή. Το κυριότερο κέντρο λατρείας τους ήταν το όρος Ελικών της Βοιωτίας.

Η καταγωγή τους τοποθετείται στην Πιερία της Μακεδονίας και αυτή η υπόθεση ανήκει στον Ευριπίδη.

Ελάχιστα πράγματα είναι γνωστά για τη λατρεία τους.

Πάντως, εορτές κάθε τέσσερα χρόνια και αγώνες πιθανότατα μουσικοί και θεατρικοί οργανώνονταν προς τιμήν τους.

Είναι μάλλον βέβαιο, ότι αρχικά ήταν οι προστάτιδες θεές των ποιητών που κατά τα πρώιμα χρόνια ήταν και μουσικοί, ενώ αργότερα εκάλυπταν όλες τις τέχνες και τις επιστήμες. Έτσι εξηγείται η σχέση τους με το Μουσείο της Αλεξανδρείας ή κατά περίπτωση με τα γυμνάσια (= γυμναστήρια), αφού η γυμναστική αποτελούσε τμήμα της βασικής εκπαίδευσης κατά την αρχαία εποχή.

Η παράδοση αναφέρει εννέα Μούσες ήδη από την εποχή του Ομήρου, ο οποίος επικαλείται είτε «τη μούσα» είτε «τις μούσες». Φαίνεται ότι οι Μούσες ανήκαν στις μεγάλες ομάδες αδιαφοροποιήτων θεών, πράγμα που χαρακτηρίζει τις πρώιμες περιόδους της αρχαίας Ελληνικής θρησκείας.

Η διαφοροποίηση των Μουσών είναι θέμα μάλλον μυθολογικής συστηματοποίησης παρά λατρευτικού τυπικού, και αρχίζει με τον Ησίοδο, ο οποίος αναφέρει τα ονόματα: Κλειώ, Ευτέρπη, Θάλεια, Μελπομένη, Τερψιχόρη, Ερατώ, Πολύμνια, Ουρανία και Καλλιόπη. Η Καλλιόπη αναφέρεται ως αρχηγός των Μουσών. Μητέρα τους ήταν η Μνημοσύνη. Παρόλο ότι επικράτησε ο κατάλογος του Ησίοδου, δεν ήταν όμως ο μόνος. Στους Δελφούς και στη Σικυώνα υπήρχαν τρεις Μούσες, μία από τις οποίες στη Σικυώνα έφερε το όνομα Πολυμάθεια.

Όλα τα κατά Ησίοδον ονόματα των Μουσών εσήμαιναν κάτι. Έτσι η Κλειώ ήταν «αυτή που κυρύσσει», η Καλλιόπη «αυτή που είχε ωραία φωνή», η Ερατώ «η θελκτική», η Ουρανία «αυτή που έρχεται από τον ουρανό», κλπ. Καθώς ο χορός αποτελούσε κανονική συνοδεία της μουσικής, ο Ησίοδος αποκαλεί την Τερψιχόρη «αυτή που προκαλεί δίνη στο χορό».

Παρόλο ότι οι Μούσες αναφέρονται ως παρθένοι ή άγαμες, συχνά κα-

τονομάζονται μητέρες διάσημων γυνών, όπως είναι π.χ. ο Ορφέας, ο Ροίος, ο Εύμολπος και άλλοι που σχετίζονται είτε με την ποίηση είτε με την περιοχή της Θράκης, είτε και με τα δύο θέματα μαζί. Αυτό σημαίνει, ότι μεταγενέστεροι μύθοι πλαισίωσαν για διάφορους λόγους την αρχική αόριστη και ανώνυμη ομάδα των Μουσών.

Τα αγάλματα των Μουσών ήταν συνήθως διάκοσμος κτιρίων και ανοιχτών χώρων. Οι γλύπτες παρουσίαζαν τις Μούσες με διάφορα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και σύμβολα, και αυτό συνετέλεσε ώστε να συσχετισθούν οι Μούσες με τις διάφορες τέχνες και επιστήμες. Έτσι π.χ. η Κλειώ είναι η Μούσα της ιστορίας, η Ερατώ της ερωτικής ποίησης, η Ουρανία της αστρονομίας κλπ. Και σ' αυτή την περίπτωση όμως, υπάρχουν πολλές και διστάμενες απόψεις. Απόδειξη αυτού είναι ο τρόπος, με τον οποίο χρησιμοποιούν τα ονόματα των Μουσών οι κλασικοί συγγραφείς. Π.χ. ο Απολλώνιος ο Ρόδιος και ο Βιργίλιος συνδέουν την Ερατώ με την επική ποίηση, ενώ ο Οράτιος αναφέρει την Κλειώ, την Καλλιόπη, την Ευτέρπη, τη Μελπομένη και την Πολύμνια σε σχέση με τη λυρική ποίηση.

Άλκηστις Σουλογιάννη
Φιλολόγος-Κριτικός

Διευθυντής Πολιτιστικής Κίνησης Υπουργείου Πολιτισμού

VALEURS	REPRESENTATIONS	QUANTITES
50	Les Muses: Calliope, Euterpe, Erato (Composition Libre)	1.500.000
80	Les Muses: Terpcichore, Polymnie, Melpomène (Composition Libre)	1.000.000
250	Les Muses: Thalie, Clio, Uranie (Composition Libre)	500.000

DIMENSIONS DES TIMBRES	: 27 x 35 mm, en feuilles de 50 timbres
DESSIN	: Panayiotis Gravallos
PROCÉDE D'IMPRESSON	: Multicolore (OFFSET)
IMPRESSION	: "MICH. A. MOATSOS" Arts Graphiques S.A. ATHENES

CIRCULATION-VENTE	: Les timbres seront mis en circulation le 11 mars 1991 et vendus dans les bureaux de poste jusqu' au 10 mars 1992, sauf s'ils sont épuisés avant.
-------------------	--

ENVELOPPES PREMIER JOUR

Elles représenteront une esquisse d'un ancien relief.

VENTE DES ENVELOPPES PREMIER JOUR

Elles seront vendues à raison de 410 drachmes pièce dans les bureaux de poste, par souscription. Elles seront également en vente au Bureau Philatélique Central (Eolou 100, Gr - 105 64 ATHENES) pendant 15 jours, à compter de la date d' émission, à moins d' épuisement anticipé.

Les Muses sont des déesses dont l' origine est très ancienne et dans le même temps obscure. Leur principal centre de culte était le mont Hélicon en Béotie.

Selon l' hypothèse d' Euripide, leur origine se situe au mont Piéros en Macédoine.

Il existe très peu d' informations sur leur culte.

Quoiqu' il en soit, des fêtes et des concours (en toute probabilité des

festivités musicales et théâtrales) étaient organisés tous les quatre ans en leur honneur.

Initialement, et cela relève d'une quasi-certitude - les Muses étaient les divinités patronnes des poètes qui, à cette époque étaient également des musiciens tandis que plus tard elles couvraient tous les arts et les sciences. Ceci vient expliquer leur relation avec le Musée d' Alexandrie ou, selon les cas, avec les gymnases (salles de gymnastique), puisque la gymnastique faisait patrie intégrante de l' éducation de base à l'époque ancienne.

La tradition cite neuf Muses dès l' époque de Homère; ce dernier invoque soit "la muse" soit "les Muses". Il semble que les Muses appartenaien-
 t aux grands groupes des Dieux indifférenciés, une caractéristique des premières périodes de la religion en Grèce Ancienne.

La différenciation des Muses relève davantage d' une question de systématisation mythologique que d'un cérémonial de culte. Elle s' amorce avec Hésiode, qui cite leurs noms: Euterpe, Thalie, Melpomène, Terpsichore, Erato, Polymnie, Uranie et Calliope. Calliope fait figure de chef de file des Muses. Mnémosyne était leur mère. Bien que la liste d' Hésiode ait prévalu, d'autres listes ont toutefois existé. Remarquons qu'à Delphes et à Sicyone il y avait trois Muses, dont une à Sicyone, qui portait le nom de Polymathie.

Clio était "celle qui proclame", Calliope "celle qui a une belle voix", Erato était "La séduisante", Uranie "celle qui vient du ciel" etc. Etant donné que la danse était l'habituel accompagnement de la musique, Hésiode qualifie Terpsichore de "celle qui provoque le tourbillon dans la danse".

Bien que les Muses soient présentées comme des vierges ou des célibataires, on leur attribue souvent la maternité de mortels célèbres, tels que Orphée, Roissos, Eumolpe et d' autres qui se rattachent soit à la poésie soit à la région de la Thrace, soit aux deux thèmes à la fois. Cela signifie que des mythes ultérieurs sont venus encadrer, pour diverses raisons, le groupe des Muses, qui était à l' origine indéfini et anonyme.

Les statues représentant des Muses ornaient en général des bâtiments et des espaces ouverts. Les sculpteurs attribuaient aux Muses différents symboles et traits particuliers, contribuant de la sorte à l' association des Muses avec les arts et les sciences. Ainsi, Clio est, par exemple, la Muse de l'Histoire, Erato celle de la poésie érotique, Uranie la Muse de l'Astronomie etc. Mais, ici aussi, les opinions divergent. Preuve en est la façon dont les écrivains classiques emploient les noms des Muses. Citons à titre d' exemple Apollonios de Rhodes et Virgile qui associent Erato à la poésie épique, tandis que Horace mentionne Clio, Calliope, Euterpe, Melpomène et Polymnie pour les lier à la poésie lyrique.

Alkeste Souloyannis
 Philologue-Critique

Directeur du Mouvement Culturel du Ministère de la Culture

DIMENSIONS : 27 x 35 mm, in sheets of 50
DESIGN : Panagiotis Gravvalos
PRINTING METHOD : Multicoloured OFFSET
PRINTERS : "MICH. A. MOATSOS" CORP. Graphic Arts, ATHENS
CIRCULATION-SALES : This set will be issued on 11 March 1991 and will be available at local Hellenic post offices through 10 March 1992, unless previously sold out.

FIRST DAY COVERS

FDC'S will be issued with a sketch of an ancient relief.

SALES OF FDC'S

FDC'S will be available at a charge of 410 drachmas each. Advance orders can be placed at local Hellenic post offices. FDC'S will also be sold at the Central Philatelic Office (100 Aeolou Street, GR 105 64 ATHENS) for 15 days from the date of circulation, unless previously sold out.

The nine Muses were goddesses with an archaic but dark origin. Their principle centre of worship was Mt. Helikon in Boeotia. Eurpidis assumes that they originally came from Pieria in Macedonia. Very few things are known about their worship. In any case, every four years festivals and contests, apparently musical and dramatic, were organized in their honour.

It is probably certain that initially they were the protector goddesses of the poets who in the early years were also musicians, whereas later they covered all the arts and sciences. This is how their connection with the museum of Alexandria is explained or in any case with the gymnasiums, since gymnastics constituted a part of basic education during the ancient times.

Tradition mentions nine Muses since the time of Homer who refers to them as either "the muse" or "the muses". It appears that the Muses belong to the large groups of unclarified gods, something which characterized the early period of Ancient Greek religions. The clarification of the Muses is a view due more to mythological systematization rather than to worship formality. This begins with Hesiod, who mentions the names Clio, Euterpe, Thalia, Melpomene, Terpsichore, Erato, Polyhymnia, Urania and Calliope. Calliope was designated as leader of the Muses and Mnemosyne was their mother. Even though Hesiod's list predominated, it wasn't the only one. At Delphi and at Sikyona there existed three Muses, one of which, at Sikyona, was Polymathia.

According to Hesiod, all the names meant something. Clio was the one who preached, Calliope was the one who had a beautiful voice, Erato was the charming one, Urania was the one who came from the heavens, etc. Since dance required the usual musical accompaniment Hesiod named Terpsichore as the one who evoked whirlwind to dance.

Even though the Muses are mentioned as virgins or unmarried, frequently they are called mothers of famous sons. For example, Orpheus, Roissos, Eumolpos and others who were associated either with poetry, with the area of Thace, or with both subjects combined. Thus for different reasons subsequent myths surrounded the earliest and anonymous team of Muses.

The statues of the Muses were usually used to enhance the beauty of buildings and open areas. The sculptors depicted the Muses with various particular characteristics and symbols and that helped to correlate the Muses with the various arts and sciences. Thus Clio was the Muse of history, Erato was the Muse of love poetry, Urania was the Muse of astronomy, etc.

And in this case also, there exist many and discrepant views. Proof of

CATEGORY	DESIGN	QUANTITIES
50	The Muses: Calliope, Euterpe, Erato (Free Composition)	1.500.000
80	The Muses: Terpsichore, Polyhymnia, Melpomene (Free Composition)	1.000.000
250	The Muses: Thalia, Clio, Urania (Free Composition)	500.000

this is the manner in which the names of the Muses were used by classical writers. For example, Apollonius Rhodius and Vergil connect Erato with epic poetry while Horace mentions Clio, Calliope, Euterpe, Melpomene and Polyhymnia in connection with lyric poetry.

Alcestis Souloyianne
Literature-Critic

Director of Cultural Activity Ministry of Cultural Affairs

WERTE	ABBILDUNGEN	MENGEN
50	Die Musen: Kalliope, Euterpe, Erato (Freie Synthese)	1.500.000
80	Die Musen: Terpsichore, Polymnia, Melpomene (Freie Synthese)	1.000.000
250	Die Musen: Thalia, Kleio, Urania (Freie Synthese)	500.000
FORMAT	: 27 x 35 mm, auf Bogen zu 50 Stück	
ENTWURF	: Panajiotis Gravvalos	
DRUCKMETHODE	: OFFSET	
DRUCK	: "MICH. A. MOATSOS" A.B.E.E. Graphische Künste	
UMLAUF - VERKAUF	: Die Serie kommt am 11. März 1991 in Umlauf und ist bei den Postdienststellen bis 10.3.1992 erhältlich, wenn nicht früher vergriffen	

ERSTTAGSUMSCHLÄGE

Mit der Skizze eines antiken Reliefs kommen heraus.

ERWERB VON ERSTTAGSUMSCHLÄGEN

Nach Voranmeldung bei den lokalen Postämtern zu 410 Drachmen erhältlich. Ebenfalls erhältlich während der ersten 15 Umlaufstage beim Zentralen Philatelistischen Dienst, (Aiolou Str. 100 105 64 Athen), wenn nicht früher vergriffen.

Gottheiten uralter, aber dunkler Herkunft. Hauptsächlicher Ort ihrer Verehrung war der Berg Helikon in Boötien. Nach Euripides ist ihre Herkunft in Pierien, Mazedonien, zu suchen. Über die Art ihrer Verehrung ist nur ganz wenig bekannt. Auf jeden Fall aber wurden ihnen zu Ehren alle vier Jahre Wettbewerbe, höchstwahrscheinlich musikalische und Theateraufführungen veranstaltet.

Es ist sicher, daß die Musen ursprünglich Schutzgöttinnen der Dichter waren, die in frühester Zeit, auch Musiker waren. Später jedoch umfaßten sie alle Künste und Wissenschaften. So erklärt sich ihr Verhältnis zum Musentempel in Alexandrien und gegebenenfalls zu den Gymnasien (= Pflegestätten der Athletik), da ja in der Antike die Gymnastik einen Teil der Grundausbildung ausmachte.

Die Tradition unterscheidet schon seit der Zeit Homers 9 Musen, da er entweder die Musen oder die Muse anruft. Wie es scheint gehören die Musen der großen Gruppen undifferenzierter Götter an, welche die frühen Perioden der griechischen Göttergeschichte kennzeichnen. Die Differenzierung der Musen ist eher der mythologischen Systematisierung als deren Kult zuzuschreiben. Als erster erwähnt Hesiodus ihre Namen: Kleio, Thalia, Euterpe, Melpomene, Terpsichore, Erato, Polymnia, Urania und Kalliope, wobei Kalliope als Anführerin der Musen gilt. Mutter der Musen war Mnemosyne. Obwohl sich der Katalog von Hesiodus durchsetzte, war er nicht der einzige. In Delphi und Sikyon gab es drei

Musen, von denen in Sikyon eine Polymatheia hieß. Alle von Hesiodus angeführten Musennamen hatten eine besondere Bedeutung: So ist Kleio "die, die appelliert", Kalliope "die, die eine schöne Stimme hat", Erato "die Anziehende", Urania "die vom Himmel Kommende", u.s.w. Da der Tanz in der Regel die Begleitung der Musik war, nennt Hesiodus Terpsichore "die dem Tanze Schwung gebende".

Obwohl die Musen als Jungfrauen oder unverheiratet galten, wurden sie oft als Mütter berühmter Söhne genannt, wie zum Beispiel Orpheus, Rhoissus, Eumolpus u.a. die einerseits mit der Dichtung, andererseits mit Thrazien zu tun hatten. Viele spätere Mythen bildeten sich aus verschiedenen Gründen um die ursprünglich unbestimmte und anonyme Gruppe den Musen.

Die Standbilder der Musen waren gewöhnlich Schmuck von Gebäuden und freien Plätzen. Die Bildhauer stellten die Musen mit verschiedenen Charakteristiken und Symbolen dar, was dazu beitrug, die Musen mit verschiedenen Künsten und Wissenschaften in Zusammenhang zu bringen. So ist zum Beispiel Kleio die Muse der Geschichtsschreibung, Erato die Muse der erotischen Dichtung, Urania die der Astronomie, u.s.w. Aber auch in diesem Falle gibt es viele und widersprüchliche Auffassungen. Beweis dafür ist die Art, wie die klassischen Dichter die Namen der Musen gebrauchen. Apollonius von Rhodes und Virgil verbinden Erato mit der epischen Dichtung, während Horaz Kleio, Kalliope, Euterpe, Melpomene und Polymnia mit der lyrischen Dichtung verbinden.

Alkistis Soulojianni
Philologin-Kritikerin

Direktor der kulturellen Bewegung des Kultusministeriums

Η παράσταση, που απεικονίσθηκε στο Φ.Π.Η.Κ. της αναμνηστικής σειράς «50 ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΟΧΙ — (28η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940)», είναι από έργο του Ζωγράφου Αλ. Αλεξανδράκη.

Le représentation dans l' enveloppe premier jour de la série commémorative "CINQUANTENAIRE DU NON — (28 OCTOBRE 1940)" est l' oeuvre du peintre Al. Alexandrakis.

The design, which was represented in the FDC'S of the commemorative set "50th ANNIVERSARY OF NO - (28th OCTOBER 1940)", is from artwork by Artist Al. Alexandrakis.

Die Abbildung auf dem Ersttagsumschlag der Gedenkmarkenserie "50 JAHRE seit dem NEIN-(28 Oktober 1940)" ist von einem Werk des Malers Al. Alexandrakis.